

Nedostatek parkovacích míst pro nákladní auta ohrožuje bezpečnost provozu. Na dálnicích v ČR jich chybí téměř 1900

10.11.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Od roku 2015 do loňského roku vzrostl provoz kamionů na dálnicích v ČR o 35 %. S tím roste poptávka po parkovacích místech. Těch je však na dálničních odpočívkách nedostatek. Jak ukázala kontrola NKÚ zaměřená na tuto problematiku, v ČR chybělo na konci roku 2024 celkem 1 898 parkovacích míst pro nákladní automobily. To ohrožuje bezpečnost provozu, protože řidiči svá auta parkují i mimo vyhrazená místa. Vládou stanovené cíle výstavby odstavných ploch pro nákladní automobily nebyly naplněny. Stejně tak nebyl splněn vládní cíl týkající se informačního systému o volných místech na odpočívkách. NKÚ dále zjistil, že Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) nečinilo účinné kroky, které by vedly ke změně nebo ukončení nevýhodných historických nájemních smluv s provozovateli čerpacích stanic a občerstvení na odpočívkách, což dlouhodobě snižuje příjmy ŘSD.

Vláda Ministerstvu dopravy (MD) uložila vytvořit do roku 2023 celkem 1 500 nových parkovacích míst pro nákladní dopravu. Do roku 2023 však bylo na stávající síti dálnic vybudováno jen 407 míst. ŘSD evidovalo na konci roku 2024 na dálnicích ČR celkem 144 odpočívek a na nich 3 485 parkovacích míst pro nákladní automobily.

Nedostatek parkovacích míst má negativní vliv na bezpečnost. Řidiči, kteří musí dodržovat režim pravidelných bezpečnostních přestávek a dob odpočinku, jsou pak nuceni volit mezi dvěma přestupky: buď nedodržet přestávku, nebo odstavit vozidlo v místě, kde ohrožuje bezpečnost a plynulost silničního provozu. Například na odpočívce „D1 Pávvov vpravo“ s 15 parkovacími místy parkovalo v průměrný pracovní den roku 2022 až o 59 nákladních automobilů více. Obdobná situace byla i na jiných odpočívkách dálnice D1. MD nepřijalo účinná opatření k řešení tohoto nedostatku.

Stejně tak nebyl splněn vládní cíl týkající se informačního systému. Ačkoliv měl být zaveden do roku 2020, nebyl v době kontroly NKÚ (tedy na přelomu let 2024 a 2025) informační systém o volných místech na odpočívkách pro nákladní automobily s možností rezervace místa veřejně dostupný. Nebyla naplňována ani opatření stanovená „Konceptí nákladní dopravy“¹ ke zvýšení bezpečnosti a ochrany parkovacích míst pro nákladní automobily, jako je např. oplocení, kamerový systém nebo vybavení odpočívek rampami na odstraňování sněhu a ledu z nákladních aut. Taková rampa je v ČR instalována na jediné odpočívce, přestože sněhová či ledová vrstva na návěsech nákladních automobilů představuje ohrožení bezpečnosti provozu na silnicích. Naproti tomu v Polsku mají těchto ramp celkem třináct. Nebyla plněna ani opatření ke zlepšení vybavení odpočívek. Srovnání s Polskem mj. ukázalo, že v ČR je úroveň vybavenosti a bezpečnosti odpočívek nižší, stejně jako příjmy z pronájmů odpočívek.

Z prioritních odpočívek nevznikla ani jedna

Kontrola NKÚ byla podrobena příprava výstavby 74 nových či rozšiřovaných dálničních odpočívek, na kterou ŘSD v letech 2018 až 2024 vynaložilo celkem 441 mil. Kč. Kontrola ukázala, že v jednadvaceti případech byla příprava pozastavena nebo zcela zastavena. Plán obsahoval i 18 prioritních odpočívek, které ŘSD označilo za nejpotřebnější a jejichž výstavba byla stanovena v

„Koncepci dálničních odpočívek“ schválené Ministerstvem dopravy. Měly být hotové do roku 2023. V době kontroly NKÚ však nebyla vybudována ani jedna. Příprava 10 z nich nebyla dokončena a u zbývajících osmi byla zcela zastavena. Část peněžních prostředků tak byla vynaložena neúčelně.

Historické smlouvy snižují příjmy ŘSD

Při kontrole provozování stávajících odpočívek Nejvyšší kontrolní úřad zjistil, že 35 ze 73 dosud platných historických nájemních smluv s provozovateli čerpacích stanic, občerstvení apod. z 90. let minulého století neobsahuje inflační doložku. Ta má zvyšovat nájemné v závislosti na inflaci. V některých smlouvách je výše nájemného navázána na měnové kurzy německé marky nebo rakouského šilinku a později eura. Vlivem absence inflační doložky a vlivem posílení kurzu české koruny byl v době kontroly NKÚ příjem ŘSD z těchto smluv nižší než v době jejich uzavření. Zatímco v 90. letech minulého století dosáhl roční příjem ŘSD z těchto 35 smluv 17,5 mil. Kč, v roce 2024 to bylo 16,9 mil. Kč. Přesto ŘSD nečinilo účinné kroky směřující ke změně nebo ukončení těchto nevýhodných smluv. U nově zprovozněných odpočívek je přitom nájemné až 28× vyšší. Ukazuje to srovnání nejnižších a nejvyšších příjmů z nájmu od provozovatelů čerpacích stanic v roce 2024: zatímco u smlouvy bez inflační doložky inkasovalo ŘSD něco přes 246 tisíc korun, ze smlouvy z roku 2020 získalo více než 6,8 mil. Kč.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/nedostatek-parkovacich-mist-pro-nakladni-auta-ohrozuje-bezpecnost-provozu-na-dalnicich-v-cr-jich-chybi-temer-1-900-id15113>